

KVALITETSANALYS 2018

FÖR FÖRSKOLA, GRUNDSKOLA, SÄRSKOLA OCH GYMNASIESKOLA

Sammanfattning

Kvalitetsanalysen är utbildningsenhetens samlade bedömning av kvaliteten i Nackas kommunala och fristående förskolor, skolor och pedagogisk omsorg. Analysen baseras på 2018 års uppföljning och utvärdering.

I Nacka finns totalt 187 förskolor, skolor och anordnare som bedriver verksamhet från förskola och pedagogisk omsorg till gymnasieutbildning.

Av Nackas drygt 104 000 invånare är det ungefär en fjärdedel, 25 000, som är barn och elever i någon skolform.

Årets kvalitetsanalys visar att förskolor och skolor överlag fortsatt håller mycket hög kvalitet när det gäller måluppfyllelse och positiv resultatutveckling för eleverna, goda omdömen i viktiga avseenden från föräldrar, elever, externa observatörer och chefer. Ledningarna för verksamheterna bedöms i hög grad bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som driver på utvecklingen för högre kvalitet.

Förskola och pedagogisk omsorg

Föräldrar anser i hög grad att verksamheten i förskola och pedagogisk omsorg är trygg och stimulerande för deras barn och ger barnen inflytande. Observationer som genomförs av pedagoger från andra kommuner, utbildningsenhetens tillsyn/insyn och förskolechefernas egna bedömningar av verksamheten visar tillsammans med föräldrasvaren att den pedagogiska verksamheten i hög grad håller mycket god kvalitet.

Flera förskolechefer menar att de behöver utveckla metoder i arbetet med barn med annat modersmål samt arbetet med barns digitala kompetens. Den studie som genomförts av förskolors arbete med digital kompetens visar att flertalet förskolor arbetat mycket med att utveckla detta område under året och att ytterligare insatser planeras.

Tillgången till utbildad personal är liksom tidigare en utmaning för många förskolor. Antalet förskolor med högre andel än 20 procent förskollärare har dock ökat med sex stycken och utbildningsnämndens mål är uppfyllt.

I alla kommundelar finns det lediga platser i förskolan, vilket visar att Nacka kommun uppfyller förskolegarantin och att föräldrar ges valmöjligheter.

Förskoleklass, grundskoleutbildning och fritidshem

Elevresultaten i grundskolan fortsätter att vara mycket goda, såväl när det gäller genomsnittlig betygsnivå som andelen elever som når de grundläggande kunskapskraven i alla ämnen när de går ut årskurs 9. Elevernas resultat utvecklas positivt under grundskoletiden, förutom i matematik som avviker från mönstret för andra ämnen.

Eleverna uppger i enkäter att de i hög grad är nöjda med sin skola och känner sig trygga, men de är i lägre utsträckning nöjda när det gäller stimulans och inflytande, särskilt på en del skolor och i högre årskurser. Mönstret är detsamma som tidigare år och det ser likadant ut i andra kommuner.

Studier under året visar att elevhälsoarbete och insatser för elever i störst behov av särskilt stöd i huvudsak fungerar väl.

Rektorerna bedömer kvaliteten som hög i förskoleklass. Flera rektorer menar att de behöver utveckla strategier i arbetet med elever med annat modersmål.

Fritidshemmens verksamhet bedöms i hög utsträckning hålla god kvalitet, men en utmaning framöver är att kunna möta det nya legitimationskravet, då det råder stor brist på personal med sådan utbildning.

I skolvalet fick nio av tio elever plats på den skola de valt i första hand. Skolor som har få sökande behöver bli mer attraktiva och locka fler förstahandssökande för att skolvalssystemet ska fortsätta att fungera väl framöver.

Grundsärskolans verksamhet bedöms fungera väl utifrån föräldrars och rektorernas bedömningar, men tillgången till personal med specialkunskap är ett kritiskt område.

Gymnasieutbildning

Elevresultaten i gymnasieskolan är mycket goda både när det gäller genomsnittlig betygsnivå och andelen elever som når gymnasieexamen inom tre år.

Undervisningen är tydligt strukturerad och kopplad till läroplanen och digitala verktyg främjar kunskapsutveckling, enligt rektorerna. En del rektorer menar att de behöver utveckla strategier i arbetet med elever med annat modersmål.

Eleverna känner sig i hög grad trygga, men alltför många tycker inte att undervisningen motiverar dem att lära mer eller att de kan påverka arbetssättet.

Andelen lärare som har lärarlegitimation är hög, men några skolor är undantag. Tillgången till legitimerade lärare är problematisk i en del ämnen och kurser och detta gäller även gymnasiesärskolan.

Två av tre elever fick sitt förstahandsval av program och skola, och det är en högre andel än föregående år. Utbildningsenhetens bedömning är dock att dimensioneringen av gymnasieplatser i högre grad behöver påverkas av elevernas val så att fler kan få sitt förstahandsval.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Innehållsförteckning	4
Inledning	5
Förskola och pedagogisk omsorg	7
Förskoleklass och grundskola	13
Fritidshem	21
Gymnasieskola	24
Särskolan	31
Huvudmännens bedömning av att verka i Nacka	34
Granskning av miljön i förskolor och skolor	35
Skolval och tillgång till platser framöver	36
Åtgärder för ökad måluppfyllelse	40
Statistik avseende barn och elever folkbokförda i Nacka	42
Ekonomi	46

Inledning

Uppföljning och utvärdering är enligt den utbildningspolitiska strategin ett av utbildningsnämndens sätt att stödja och stimulera utveckling i Nackas förskolor och skolor. Utbildningsnämndens roll i det systematiska kvalitetsarbetet innebär både att redovisa kvaliteten samt att driva på för kontinuerlig kvalitetsutveckling på en övergripande nivå. ¹

Informationen om kvaliteten i kommunens förskolor och skolor redovisas för föräldrar och elever och andra kommuninvånare i webbtjänsten Jämföraren och på kommunens webbplats. Informationen ska stödja föräldrar inför valet av förskola och skola

Redovisningarna av kvaliteten ska också stödja förskolors och skolors kvalitetsarbete. En viktig del i utbildningsnämndens kvalitetssystem är reflektion och dialog om resultaten mellan utbildningsenheten och de ansvariga för verksamheterna. Det sker till exempel i samband med att en förskola eller skola observerats, i resultatdialoger om elevresultaten samt i kvalitetssamtal som innebär en bredare genomgång av olika aspekter på kvalitet. Ambitionen på dessa möten är att förstå och tolka de olika resultaten och på så sätt bidra till kvalitetsutveckling.

Syftet med kvalitetsanalysen

Kvalitetsanalysen är en samlad bedömning av kvaliteten i Nackas kommunala och fristående förskolor och skolor och baseras på årets uppföljning och utvärdering. Analysen omfattar skolformerna förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, fritidshem samt gymnasieskola och gymnasiesärskola (i fortsättning benämnda som förskola och skola).

Till grund för bedömningen är förskolans och skolans nationella mål samt utbildningsnämndens mål och fokusområden med tillhörande indikatorer som fastställs av kommunfullmäktige. Kvalitetsanalysen visar på starka sidor, utvecklingsområden och utmaningar. I ett särskilt kapitel föreslår utbildningsenheten olika aktiviteter och åtgärder som utbildningsnämnden och utbildningsenheten kan vidta för fortsatt kvalitetsutveckling.

Rapporten riktar sig till utbildningsnämnden, men är också viktig för andra ansvariga i kommunen och för Nackas förskolor och skolor samt deras huvudmän. Rapporten ger också kommuninvånarna en samlad bild av kvaliteten i förskolor och skolor belägna i kommunen.

Kvalitetsanalysen har arbetats fram av utbildningsenheten som är den tjänstemannaorganisation som arbetar med att genomföra utbildningsnämndens uppdrag.

¹ Utbildningsnämnden är inte ansvarig för driften av de kommunala förskolorna och skolorna i kommunen, det är kommunstyrelsens verksamhetsutskott.

Underlag till kvalitetsanalysen

Ett omfattande underlag ligger till grund för den samlade bedömningen av Nackas förskolor och skolor:

- Elevernas resultat, främst nationella prov och betyg samt elevgenomströmning
- Resultat i enkäter riktade till föräldrar och elever
- Observationer i verksamheten av pedagoger från andra kommuner inom Våga visa
- Personalstatistik
- Tillsyn och insyn i förskolan och den pedagogiska omsorgen
- Särskilda undersökningar och fördjupade analyser
- Statistik och granskningar från Skolinspektionen, Skolverket och Sveriges kommuners och landstings Öppna jämförelser med mera

Utbildningsnämnden har genom utbildningsenhetens tjänsteskrivelser kontinuerligt under året tagit del av ovanstående och ibland också beslutat om åtgärder. Tjänsteskrivelserna finns på Nacka kommuns webbplats; <u>Utbildningsnämndens handlingar 2018</u>. Några tjänsteskrivelser kommer att redovisas på nämndens möten i februari och mars 2019. I vissa fall har kompletteringar och uppdateringar gjorts i kvalitetsanalysen jämfört med tjänsteskrivelserna. Nedanstående tjänsteskrivelser ingår i kvalitetsanalysens underlag:

- Elev- och föräldraenkäter (april och juni 2018)
- Elevresultat (september 2018, februari och mars 2019)
- Fritidshem (december 2018)
- Förskolors arbete med barns digitala kompetens (februari 2019)
- Huvudmäns bedömning av hur det är att verka i Nacka (februari 2019)
- Individresursens användning (mars 2018)
- Kontrollmöten våren 2018 (september 2018)
- Observationer i Våga visa (september 2018 och februari 2019)
- Personalstatistik i skolan (april 2018 och december 2018)
- Personal och barn i förskolan (februari 2019)
- Skolvalet (april 2018)
- Skolors arbete med språkintroduktionsprogrammet (november 2018)
- Skolornas elevhälsoarbete (november 2018)
- Tillsyn och insyn i förskola och pedagogisk omsorg (juni 2018 och februari 2019)

Reflektion och dialog med förskolechefer och rektorer

Utöver ovanstående har utbildningsenheten under hösten träffat Nackas förskolechefer och rektorer för enskilda samtal om kvaliteten i deras verksamheter. Totalt har nästan 100 kvalitetssamtal genomförts. Som utgångspunkt för samtalen presenterades utvalda kvalitetsmått för den aktuella förskolan eller skolan. Inför samtalet ombads förskolechefer och rektorer att göra en bedömning av den egna verksamheten på ett antal områden baserade på läroplanens områden "Utveckling och lärande" och "Kunskaper".

Förskola och pedagogisk omsorg

Totalt går drygt 6 100 barn i 100 förskolor (44 huvudmän) och närmare 300 barn hos 41 anordnare av pedagogisk omsorg.

Tabell 1: Förskolor och pedagogisk omsorg, verksamheter belägna i Nacka oktober 2018

	KOMMUNALA FÖRSKOLOR F		FRISTÅENDE FÖRSKOLOR/ENHETER		TOTALT	
FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	Antal barn	Antal förskolor	Antal barn	Antal fsk/ anordnare	Antal barn	Antal fsk/ anordnare
Förskola	2818	39	3 026	61	5 844	100
Pedagogisk omsorg	0	0	273	41	273	41

Övergripande mål, fokusområden och resultatindikatorer

Fem av åtta resultatindikatorer för förskolan når målnivån. För de indikatorer där målnivåerna inte nås är utfallet mycket nära målnivån.

BÄST	BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA						
Alla l att lä	oarn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust ra	Utfall 2018	Mål 2018				
•	Andel föräldrar som anser att verksamheten är stimulerande.	95 %	95 %				
	Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara	85 %	85 %				
•	Extern bedömning av målområdet <i>Utveckling och lärande</i> i Våga visa-observationer de två senaste åren	3,22	3,3				

ATTR	ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA							
Alla f	Alla förskolor i Nacka håller hög kvalitet Utfall Mål 2018 2018							
•	Andel förskolor med minst 80 procent nöjda föräldrar.	94 %	95 %					
	Andel förskolor med minst 20 procent förskollärare.	90 %	90 %					

förskolor i Nacka är goda miljöer för utveckling	Utfall	Mål
ärande	2018	2018
Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan.	96 %	

_

² Det genomsnittliga värdet baseras på 21 förskolor.

STAR	K OCH BALANSERAD TILLVÄXT					
Föräl	Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val Utfall Mål					
av sk	ola	2018	2018			
	Det finns tillgång till lediga platser i varje kommundel.	Ja	Ja			

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA					
	Nackas förskolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört Utfall Mål med andra kommuner 2018 2018				
•	Bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda föräldrar i enkätundersökning.	Plats 4	Plats 1-3		

Föräldraenkäten

Föräldrarna i förskolan är till stor del mycket nöjda med verksamheten. Mest nöjda är föräldrarna med att barnen trivs i förskolan, att barnen är trygga i förskolan och att öppettiderna passar familjen, i princip alla föräldrar (96-97 procent) instämmer i dessa påståenden och resultatet ligger kvar på samma höga nivå som föregående år. Även andel föräldrar som instämmer i att verksamheten är stimulerande för deras barn och att barnet går på den förskola som föräldrarna vill, har näst intill lika höga resultat även om de minskat marginellt i jämförelse med förra året.

De områden som lägst andel föräldrar instämmer i avser förtroendet för förskolechefen och förskolans arbete mot kränkande handlingar, men det är fortfarande nästan åtta av tio föräldrar som instämmer i dessa påståenden. Information om barnets utveckling är det område där flest föräldrar uttrycker missnöje men flertalet är ändå nöjda, fler än åtta av tio föräldrar.

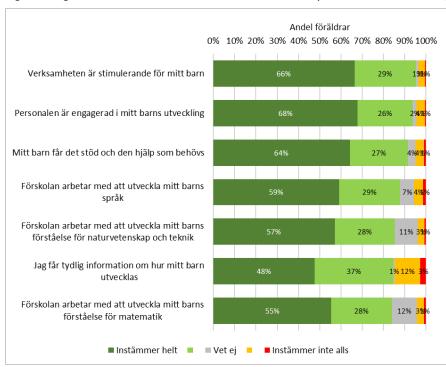
Flertalet förskolor når upp till miniminivån om att förskolor i Nacka ska ha minst 80 procent nöjda föräldrar. Sex förskolor når inte målnivån 2018, vilket är samma antal som året innan.

Utbildningsenheten har tittat på vilka påståenden i enkäten som har ett samband med hur nöjda föräldrarna är sammantaget för förskolorna. Störst samband har personalens kompetens och engagemang, att verksamheten är stimulerande, att barnen har en god arbetsmiljö och är trygga. Högt samband har också att barnet går på den förskola som föräldern vill.

Jämfört med övriga nio kommuner som genomfört enkätundersökningen kommer Nacka på en delad tredjeplats vad gäller uppfattningen om nöjdhet med verksamheten. Danderyd och Värmdö har störst andel nöjda föräldrar.

Nästan samtliga föräldrar till barn i pedagogisk omsorg är nöjda med verksamheten, 99 procent. Föräldrarna är också till mycket stor del nöjda med de olika områdena som berörs i enkäten. Mest missnöje visar föräldrarna om öppettiderna.

Figur 1: Våga visa-enkät till förskolans föräldrar 2018, läroplansområdet Utveckling och lärande

Förskolechefernas bedömningar

Förskolecheferna bedömer att kvaliteten är hög i deras verksamheter inom läroplanens område Utveckling och lärande.

Allra högst bedömning ger de när det gäller att barnen får stöd och stimulans i social utveckling och att omvårdnad, omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Höga bedömningar får också att verksamheten stödjer barnens kreativitet, deras förmåga att fungera enskilt och i grupp, arbetet med språkutveckling samt att verksamheten utgår från barnens behov och intressen. Dessa områden förefaller vara väl förankrade i förskolans verksamhet.

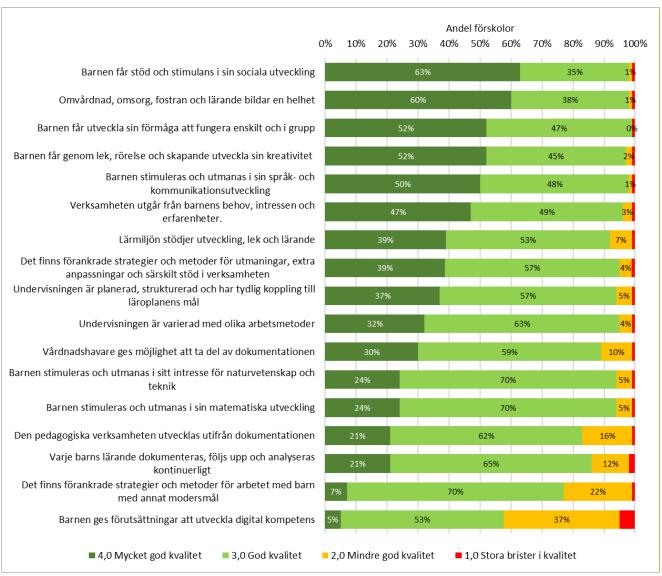
Det område där flest chefer uttrycker att de har mindre god kvalitet är digital kompetens. Den vanligaste förklaringen är att personalen ännu inte har tillräcklig kompetens på detta område. Många chefer tar upp att de planerar kompetensutveckling för medarbetarna och att de tar fram en plan för hur området ska bli en del i verksamheten.

Ett annat område där flera chefer bedömer sin kvalitet lägre är arbetet barn med annat modersmål. I en del fall beror det på att förskolan har få eller inga barn med annat modersmål, men ett flertal chefer menar att strategier och metoder behöver utvecklas. Flera tar upp att de vill utveckla flerspråkighet i vardagen i stället för att ha en separat verksamhet med modersmålslärare.

Dokumentationen av barnens lärande är ett utvecklingsområde menar en del chefer. Ibland är dokumentationen i sig bristfällig, medan det hos andra är användningen och analysen som behöver utvecklas.

Figur 2: Förskolechefers bedömningar av sin verksamhet 2018

Resultat från fonologisk screening

Att främja barns språkutveckling är ett viktigt uppdrag för förskolan. När barn börjar i förskoleklass genomförs en kartläggning av deras fonologiska medvetenhet. När resultaten kopplas till vilken förskola barnen gått på varierar resultaten en del mellan förskolorna. Det finns ingen systematisk skillnad mellan förskolor med olika huvudman eller kommundelar. Utbildningsnämnden har beslutat om en studie för att belysa förskolors arbete med språkutveckling med utgångspunkt i resultaten i den fonologiska screeningen. Studien redovisas i april 2019.

Observationer

De senaste två åren har 21 förskolor i Nacka observerats av pedagoger från andra kommuner inom Våga visa-samarbetet. Många förskolor har bedömts ha mycket hög kvalitet. Tre av fyra förskolor har fått en genomsnittlig bedömning som innebär god eller mycket god kvalitet (minst 3.0).

Bedömningarna är höga för samtliga målområden och allra högst är den genomsnittliga bedömningen för Normer och värden, där genomsnittet ligger på 3,3. Starka sidor som enligt observatörernas bedömningar finns på flera förskolor gäller värdegrund och pedagogernas förhållningssätt, organisering av barngrupper och miljö, lärmiljö och mångsidighet i det pedagogiska arbetet. Utvecklingsområden som är återkommande gäller digitala verktyg, dokumentation av lärprocesser, lärmiljön och det systematiska kvalitetsarbetet.

Tillsyn och insyn

Under året har utbildningsenheten gjort regelbunden tillsyn hos 12 fristående förskolor och 40 anordnare av pedagogisk omsorg samt regelbunden insyn hos 40 kommunala förskolor.

Generellt visar tillsyn och insyn att förskolorna håller god kvalitet inom de granskade områdena. Flera verksamheter har utvecklat sin lek- och lärmiljö, bland annat genom att kunskapen och förståelsen för lärmiljöns betydelse för barns lärande och utveckling har ökat. Flera kommunala förskolor hade brister inom systematiskt barnsäkerhetsarbete, generellt handlade det om att förskolans barnsäkerhetsrutiner inte var förankrande hos personalen.

Anordnare av pedagogisk omsorg har utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete jämfört med tidigare tillsyn.

Vid uppföljning av tidigare konstaterade brister har alla huvudmän i både förskola och pedagogisk omsorg åtgärdat dessa.

Särskild studie om digital kompetens

Utbildningsnämnden har uppdragit åt en forskare att undersöka i vilken utsträckning barn i förskolor i Nacka har möjlighet att utveckla digital kompetens. Studien har genomförts i form av enkäter, samtal och observationer.

Sammanfattningsvis visar studien att den breda bilden av hur barn i Nacka kommun har möjlighet att utveckla digital kompetens i förskolan är positiv och framåtsyftande. Nästan alla förskolor har gjort insatser för att utveckla sitt arbete under gångna året, exempelvis kurser, workshops eller strukturerade möjligheter för kollegiala lärprocesser och ytterligare insatser planeras. Förekomsten av en plan är av vikt för hur förskolan beskriver sin verksamhet relaterad till digitalisering. Resultaten av studien i sin helhet presenteras i februari 2019.

Statistik om personal i förskolan

Antalet legitimerade förskollärare är 32 procent vilket är samma nivå som föregående år. Dock har antalet förskolor med lägre andel än 20 procent minskat från 16 till 10 förskolor. Det innebär att 90 procent av alla förskolor har fler än 20 procent legitimerade förskollärare och att utbildningsnämndens mål är nått. De enheter som har lägre andel förskollärare än 20 procent uppger det svåra rekryteringsläget och vikariat som huvudorsakerna. För att höja utbildningsnivån uppmuntrar många förskolor vidareutbildning på olika sätt och det gäller för alla personalkategorier.

De flesta förskolor anser att det är besvärligt att rekrytera förskollärare. De enheter som har flera förskollärare har dock lättare att rekrytera och nystartade enheter uppger att de inte har några större problem att rekrytera legitimerade förskollärare. En del förskolechefer uppger också att förskolornas geografiska läge har betydelse vid rekrytering.

Öppen förskola

Under året har en upphandling genomförts av öppna förskolor då tidigare upphandlingsperiod upphörde i och med vårterminens slut. Nacka har nu fem anordnare, två på Sicklaön, en i Boo, en i Fisksätra och en i Älta. En av de två på Sicklaön (i Forumområdet) är nystartad beroende på ökad efterfrågan i takt med befolkningsökningen. Två av dem (i Ektorp och Fisksätra) bedrivs i kommunal regi under Välfärd samhällsservice, de övriga tre har fristående anordnare.

De öppna förskolorna rapporterar in besöksstatistik vilken visar att de öppna förskolorna är välbesökta. Under hösten besökte i genomsnitt närmare 600 barn verksamheterna per månad.

Förskoleklass och grundskola

Totalt gick drygt 15 700 elever i 36 skolor (13 huvudmän).

Tabell 2: Förskoleklass och grundskola, verksamheter belägna i Nacka oktober 2018

	KOMM SKO	UNALA ILOR	FRISTÅENDE SKOLOR		тот	ALT
SKOLFORM	Antal elever	Antal enheter	Antal elever	Antal enheter	Antal elever	Antal enheter
Förskoleklass	I 093	20	326	12	1 419	32
Grundskola	9 703	20	4 586	16	14 289	36

Övergripande mål, fokusområden och resultatindikatorer

Fem av de tolv indikatorerna nådde 2018 upp till målnivån. För övriga indikatorer är utfallet en bit från målnivån. Särskilt andelen skolor med minst 80 procent nöjda elever är långt ifrån målet.

BÄST	BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA						
Alla	Alla barn och elever utvecklas maximalt Utfall Mål 2018 2018						
•	Andel elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.	95 %	97 %				
	Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9.	269	265				

Alla l att lä	oarn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust ra	Utfall 2018	Mål 2018
•	Andel elever som tycker det är roligt att lära sig saker/ anser att skolarbetet gör dem så nyfikna att de får lust att lära mer.	65 %	80 %
•	Andel elever med inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll	65 %	75 %
•	Extern bedömning av målområdet <i>Kunskaper</i> i Våga visa- observationer de två senaste åren	2,93	3,3

ATTR	ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA						
Alla s	Alla skolor i Nacka håller hög kvalitet Utfall Mål 2018 2018						
	Andel skolor med minst 80 procent nöjda elever	69 %	90 %				
•	Andel skolor med positiv salsaavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen.	75%	72 %				

³ Det genomsnittliga värdet baseras på åtta grundskolor.

Alla s läran	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Utfall 2018	7.7
•	Andel elever som är trygga i skolan.	89 %	95 %

STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT					
Föräl	Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val Utfall Mål				
av sk	av skola 2018 2018				
	Andel elever som får den skola de valt i första hand.	92 %	90 %		

MAX	IMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA		
	as skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört andra kommuner	Utfall 2018	Mål 2018
•	Bland de tio bästa kommunerna i landet avseende SKL:s sammanvägda resultat och bland de tre bästa när det gäller nöjda elever.	Plats 6 Plats 3	Plats 1-10 Plats 1-3

Alla e	Alla elever klarar skolan inom avsedd tid		Mål 2018
•	Andel elever som nått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9.	91 %	89 %
Nyanlända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan och får en god grund för högre studier och arbetsliv		Utfall	Mål
och f	r en god grund för högre studier och arbetsliv	2018	2018

Elevresultat

Nackas grundskoleelever har under en lång rad år haft goda resultat. Det är till exempel tydligt när det gäller det sammanvägda resultat för grundskolan som Sveriges kommuner och landsting redovisar i sina Öppna jämförelser där Nacka de senaste sju åren tillhört de 10 bästa kommunerna (sammantaget för kommunala och fristående skolor). Nacka är den klart största kommunen, sett till invånarantalet, av de kommuner som ligger högt.

Det genomsnittliga meritvärdet våren 2018 var 269 poäng för eleverna som gick ut årskurs 9 i grundskolor i Nacka, en ökning med tre poäng sedan föregående år och det näst högsta värdet av alla kommuner. Flertalet skolor i Nacka har höga meritvärden, men en skola ligger jämförelsevis lågt.

Andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram när de gick ut årskurs 9 var 95 procent våren 2018. Andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen var 91 procent. För bägge dessa mått har resultaten ökat sedan förra året. Nästan alla skolors

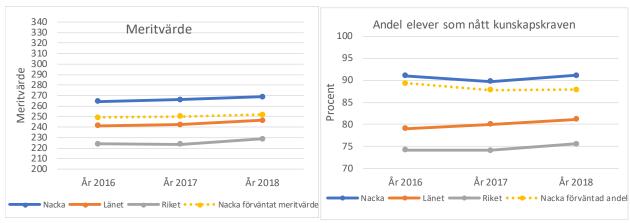
resultat ligger bra till. Resultaten ligger även för dessa mått på en hög nivå jämfört med flertalet andra kommuner.

Även när hänsyn tas till att Nacka har en gynnsam elevsammansättning ligger Nackas resultat tydligt över det förväntade värdet⁴. Nio av de tolv skolorna som ingår i Skolverkets redovisning av den så kallade salsamodellen har betygsresultat som ligger över det förväntade värdet med hänsyn till elevsammansättningen både när det gäller meritvärdet och andel elever som når kunskapskraven i alla ämnen.

Den genomsnittliga betygspoängen i årskurs 6 var 14,9 våren 2018, vilket är på samma nivå som föregående år. Här är variationen mellan skolor större än för resultaten i årskurs 9.

I det nationella provet i årskurs 3 finns ett antal delprov. Andelen elever som nådde kravnivån i alla delprov i svenska var 86 procent, och i matematik var andelen 82 procent. Resultaten är på samma nivå som åren innan.

Figur 3: Meritvärde samt andel elever som nått kunskapskraven för årskurs 9 över tid och jämfört med Stockholms län och riket

Utbildningsenheten har under flera år arbetat med att utveckla måtten på elevresultat för att även belysa elevernas resultatutveckling under grundskoletiden för att fokusera på att alla elever, oavsett utgångsläge, ges stöd och stimulans för att utvecklas vidare. Många elever har en positiv utveckling av sina resultat. Ett exempel är att bland dem som inte nått kravnivån i provet i årskurs 3 fick nio av tio elever godkänt provbetyg i årskurs 6. Det finns också elever som trots goda resultat i provet i årskurs 3 inte når så höga resultat i årskurs 6. En jämförelse mellan skolor för eleverna som inte klarade kravnivån i årkurs 3, visar att resultaten i provet i årskurs 6 varierar mellan skolorna, främst i matematik.

⁴ Enligt Sveriges kommuners och landstings Öppna jämförelser ligger Nackas meritvärde i förhållande till det modellberäknade värdet baserat på elevsammansättningen på åttonde plats av landets kommuner våren 2018. Även andelen som når alla kunskapskraven liksom blir behöriga till gymnasieskolan ligger tydligt över det förväntade värdet, men avvikelsen är inte lika stor som för meritvärdet.

Det genomsnittliga betyget är högre i årskurs 9 än i årskurs 6 i alla ämnen utom matematik. På flertalet skolor ökar betygspoängen med 1-2 betygspoäng mellan årskurs 6 och 9, men på en skola är ökningen större och på en skola är ökningen mindre.

Elev- och föräldraenkäten

Ett generellt mönster för samtliga årskurser som genomfört undersökningen, är att eleverna är mest nöjda när det gäller undervisningen, sina lärare och att de känner sig trygga. Exempelvis instämmer 95 procent av eleverna i årskurs 3 att de har bra lärare. De påståenden som ligger lägst avser inflytande, att eleverna är med och bestämmer och är med i planeringen av sitt skolarbete – även om många elever instämmer också i dessa påståenden. Tre av fyra elever i årskurs 3 instämmer i påståendet, men i årskurs 6 och 8 är det ungefär hälften som tycker att det stämmer.

Ett relativt tydligt mönster, liksom tidigare år och i andra kommuner, är att elever i lägre årskurser är mer nöjda än elever i högre årskurser. Mönstret är särskilt tydligt när det gäller om eleverna tycker att skolarbetet är roligt och påståenden som gäller frågor om inflytande. Elevernas bedömning av sina lärare och av trivsel, trygghet och om vuxna ingriper sjunker bara lite grann med stigande ålder.

På de skolor där eleverna är nöjda med verksamheten i hög grad svarar eleverna också i hög grad att de trivs och är trygga, men även att det är roligt i skolan och att lektionerna är intressanta. I årskurs 6 finns ett samband mellan hur nöjda eleverna är sammantaget med verksamheten och om de går på den skola de vill. I årskurs 8 har lärarnas roll ett högt samband.

På sju av tio skolor är fler än 80 procent av eleverna nöjda, vilket är samma nivå som året innan. Liksom föregående år är det flera skolor som ligger strax under 80 procent.

Liksom för eleverna återkommer mönstret att föräldrar är mer nöjda när det gäller yngre barn, men mönstret är inte lika tydligt som för eleverna. Föräldrar instämmer i allra högst utsträckning i att barnet trivs, är tryggt, att skolarbetet är stimulerande för barnet och att barnet går på den skola som föräldern vill. De påståenden som ligger lägst i alla tre svarsgrupperna bland föräldrarna är om eleven är med och planerar sitt skolarbete, förtroende för rektor, samt bedömningen av om barnet får ta del av kulturverksamhet⁵, men för dessa påståenden är det relativt många som svarar "vet ej".

Jämfört med övriga nio kommuner som genomfört enkätundersökningen ligger Nacka över eller på genomsnittet i sju av nio svarsgrupper avseende om föräldrar och elever är nöjda med verksamheten. Under genomsnittet kommer svar som avser elever i årskurs 3 och fritidshem i årskurs 3.

⁵ Frågan ställs för att följa upp kulturnämndens kulturpeng.

Mina lärare gör lektionerna intressanta ⊟ever åk 6 3 3 ⊟ever åk 8 ⊟ever åk 3 3 <mark>10</mark> Mina lärare förklarar så att jag förstår Hever åk 3 2 7 1 12 Flever åk 8 Lust att lära mig mer / Väckei intresse för skolarbete 39 36 ⊟ever åk 8 Lärarna hjälper i skolarbetet / Fåı det stöd och den hiälp som behövs 8 ⊟ever åk 6 Hever åk 8 Mina lärare och jag pratar om 50 32 ⊟ever åk 3 hur det går för mig i skolan Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet 40 10 3 3 3 ⊟ever åk 8 14 49 4 111 3 Jag lär mig nya saker varje dag i skolan Elever åk 3 20 ⊟ever åk 6 51 4 4 ⊟ever åk 8 25 50 75 0 100

Figur 4: Våga visa-enkät till grundskolans elever 2018, läroplansområdet Kunskaper

Skolinspektionen genomförde i år enkäter på de kommunala grundskolorna samt på de fristående grundskolorna i kommunen som inte ingår i koncerner. Sammantaget visar enkätsvaren att Nackas elever och föräldrar i hög grad är nöjda med verksamheten i grundskolan, liksom de gör i Våga visa-enkäten. Samtidigt är det viktigt att notera att resultaten har försämrats jämfört med för två år sedan på viktiga områden som delaktighet och inflytande, stimulans och trygghet, vilket också är trender som syns i Våga visa-enkäten.

Rektorernas bedömningar

Rektorerna bedömer att det är hög kvalitet inom läroplanens område "Kunskaper".

Det område där allra flest rektorer bedömer att kvaliteten är mycket god är förskoleklassens verksamhet. Rektorerna menar också i hög utsträckning att de har ett välförankrat arbete med extra anpassningar och särskilt stöd och att undervisningen är planerad och tydligt kopplad till läroplanen.

Det område där flest rektorer bedömer att de har mindre god kvalitet gäller arbetet med elever med annat modersmål. I några fall hänger det samman med att skolan har haft få elever med annat modersmål, men en del rektorer menar att detta är ett område där skolans strategier och metoder behöver bli bättre. Ett annat område där en del rektorer menar att de har mindre god kvalitet gäller lärmiljön.

Andel grundskolor 10% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 20% 100% I förskoleklassen får eleverna genom lek, rörelse och skapande utveckla kreativitet samt sin förmåga att samarbeta och... Det finns förankrade strategier och metoder för extra anpassningar och särskilt stöd för eleverna Undervisningen är planerad, strukturerad och har tydlig koppling till läroplanens mål Eleverna ges möjlighet att använda sig av ett kritiskt tänkande och tränas att självständigt formulera ståndpunkter grundade på... Eleverna ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling Eleverna ges förutsättningar att utveckla digital kompetens Undervisningen är varierad med olika arbetsmetoder och 53% ämnesövergripande inslag Eleverna förstår syftet med aktiviteter i undervisningen, dvs vilka 53% förmågor de ska få möjlighet att utveckla och hur de ska få visa sina... Eleverna ges möjlighet att utveckla sin kreativitet och sin språk- och kommunikationsförmåga. Arbetssätten stimulerar samarbete mellan eleverna i deras lärande Lärmiljön stödjer utveckling och lärande. Det finns förankrade strategier och metoder för arbetet med elever 58% med annat modersmål än svenska.

2,0 Mindre god kvalitet

■ 1,0 Stora brister i kvalitet

Figur 5: Grundskolerektorers bedömningar av sin verksamhet 2018

Observationer

■ 4,0 Mycket god kvalitet

Åtta grundskolor har observerats av pedagoger från andra kommuner inom Våga visa-samarbetet under den senaste tvåårsperioden. Observatörerna bedömer att fyra av skolorna har god kvalitet, medan de fyra övriga bedöms ligga lägre, mellan 2,2 och 2,9. 2,0 står för mindre god kvalitet.

■ 3,0 God kvalitet

Högst genomsnittlig bedömning har området Styrning och ledning, medan Betyg och bedömning ligger lägst. Starka sidor som finns på flera skolor enligt observatörernas bedömning är att pedagogerna är engagerade och anpassar och varierar undervisningen, att ledningen utvecklar och leder det pedagogiska arbetet och att verksamheten upplevs som trygg och kännetecknas av goda förhållningssätt hos pedagogerna. På några skolor bedöms istället värdegrundsarbete och förhållningssätt vara utvecklingsområden. Arbetet med digitala verktyg är ett utvecklingsområde på flera enheter.

Kartläggning och utvärdering av elevhälsoarbetet

Utbildningsenheten har på uppdrag av kommunfullmäktige genomfört en studie för att kartlägga och utvärdera Nacka kommuns grundskolors elevhälsoarbete. Ett välfungerande elevhälsoarbete präglas av ett nära samarbete mellan rektor, elevhälsoteam, lärare och övrig personal på skolan. Genom samarbete kan lärmiljöer skapas där alla elever trivs och ges möjlighet till utveckling och likvärdig utbildning skapas.

Den sammanfattande bedömningen är att elevhälsoarbetet i Nacka kommun bedrivs på ett kvalitativt och ändamålsenligt sätt. Det finns god uppslutning av yrkesprofessioner i skolorna för att möta alla elevers olika behov. Skolorna bedöms arbeta aktivt förbyggande och hälsofrämjande och personalen är engagerade i det dagliga elevhälsoarbetet som bedrivs i skolorna. Skolorna har ett väl förankrat systematiskt kvalitetsarbete inom detta område och det finns utarbetade rutiner för förebyggande och hälsofrämjande insatser. Skolhuvudmannen är delaktig och vill ha återkoppling gällande skolans planer och resultat.

Det utvecklingsområde som en del av rektorerna lyfter fram är att det ibland finns ett behov av att ytterligare utöka antalet medarbetare med vissa professioner. Det kan till exempel gälla kurator, psykolog och speciallärare. Alla rektorer och elevhälsoteam är eniga om att elevhälsoarbetet är något som ständigt behöver utvecklas och omprövas på för att säkra likvärdighet och kvalitet.

Uppföljning av insatser för elever i omfattande behov av särskilt stöd

Utbildningsenheten har följt upp tolv grundskolor i Nacka som beviljats tilläggsbelopp för elever i omfattande behov av särskilt stöd och som därmed har extraordinära stödinsatser. Besöken har omfattat observationer av undervisningssituationen samt samtal med elever, pedagoger, resurspersoner och skolledningen.

Utbildningsenheten kan konstatera utifrån samtal och observationer att de insatser som skolorna gör för elever i omfattande behov av särskilt stöd fungerar väl och eleverna utvecklas. Allt fler pedagoger nämner att eleverna med självklarhet ska ha sin undervisning i klassrummet, vilket är en förändring mot tidigare då eleverna tillbringade större delen av skoldagen i en mindre undervisningsgrupp. För några få av de yngre eleverna med komplexa svårigheter har dock skolans insatser enligt pedagogernas bedömning inte fungerat tillfredsställande.

Under samtalen har det framkommit att skolorna ofta har satt in långt fler åtgärder än vad som uttrycks i åtgärdsprogrammen. De reella insatserna måste framgå av åtgärdsprogrammet för att vara möjliga att följa upp och utvärdera.

Statistik om lärare i grundskolan

Av de som arbetar som lärare i grundskolan i Nacka har 78 procent pedagogisk högskoleexamen, vilket är ungefär som förra året (minus en procentenhet). Det är något lägre än nivån i riket. Andelen är högre för kommunala skolor än för fristående.

Av de lärare som omfattas av legitimationskravet har 75 procent legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne, vilket är ungefär som förra året (minus en procentenhet). Det är till skillnad från ovanstående grupp något högre andel än i riket och i länet. Även för denna lärargrupp är läget bättre för de kommunala skolorna än för de fristående som grupp.

Det finns en variation mellan skolorna när det gäller andelen med pedagogisk högskoleexamen och lärarlegitimation. Tio skolor, varav åtta är fristående, har färre än 60 procent legitimerade lärare. Förra året var det sex skolor som hade färre än 60 procent, så antalet har ökat. Några av de tio skolorna är nya eller lämnade inte uppgifter förra året.

Bäst tillgång till legitimerade lärare i Nackas grundskolor är det i franska, spanska och svenska. Sämst tillgång är det i ämnena svenska som andraspråk, teknik och hem- och konsumentkunskap. Åtta av tio lärare i svenska som andraspråk och teknik, där andelen legitimerade är särskilt låg, har dock pedagogisk högskoleexamen.

Flera rektorer på skolor med låg andel lärare med legitimationskrav menar att situationen är bättre nu än när statistiken samlades in. De flesta grundskolerektorer bedömer att andelen legitimerade lärare redan har ökat eller kommer att öka. De främsta anledningarna till detta är att lärare utbildar sig, vissa lärare väntar på sin legitimation och att rekrytering av legitimerade lärare har gjorts.

Fritidshem

Nedanstående tabell visar antal elever inskrivna i fritidsverksamheten i Nacka. Närmare 5 700 barn gick i verksamheten på 33 enheter.

Skolverkets statistik visar att fler än 9 av 10 (93 procent) av 6-9-åringarna som var folkbokförda i Nacka kommun var inskrivna i fritidshem år 2017. Det kan jämföras med drygt 8 av 10 (84 procent) i riket.

Tabell 3: Fritidshem, verksamheter belägna i Nacka oktober 2018

	KOMMUNALA		FRISTÅENDE SKOLOR		тот	ALT
SKOLFORM	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
SKOLFORM	elever	enheter	elever	enheter	elever	enheter
Fritidshem	4 489	21	l 192	12	5 681	33

Elev- och föräldraenkäten

Fler än nio av tio elever i årskurs 3 uppger att de är nöjda med sitt fritidshem. Eleverna svarar också i hög grad att de är trygga i verksamheten, och att det är bra personal.

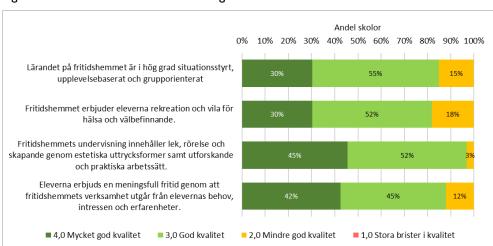
Bland föräldrarna är det drygt åtta av tio som uttrycker att de är nöjda med verksamheten. Det är något vanligare att föräldrar uppger att de är nöjda med fritidshemmets verksamhet när barnen går i förskoleklass än i årskurs 3. Av de elever i årskurs 6 som går i den öppna fritidsverksamheten, fritidsklubben, är sju av tio nöjda.

Rektorernas bedömningar

De områden som rektorerna i allra högst utsträckning bedömer håller hög kvalitet är att undervisningen innehåller lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer, utforskande och praktiska arbetssätt. Rektorerna instämmer också i hög grad att verksamheten bidrar till en meningsfull fritid för eleverna, utifrån deras elevernas behov, intressen och erfarenheter. De som har bedömt att verksamheten håller mycket god kvalitet tenderar beskriva verksamheten som trygg, med tydlig koppling till läroplanen. Personalen nämns också av flera som en stark sida. Det kan handla om starkt engagemang, god samverkan, att man satsat på kompetensutveckling eller att man är nöjd med personalens utbildningsnivå.

85 procent av rektorerna bedömer att verksamheten håller god eller mycket god kvalitet vad gäller att lärandet i hög grad ska vara situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat. Rekreation och vila är det område som rektorerna i högst utsträckning bedömer håller mindre god kvalitet. Exempel på vad rektorer i detta sammanhang tar upp i samtalen är lokalernas begränsningar eller personalen (tillgången till personal eller behov av ökad samverkan inom personalgruppen).

Figur 6: Grundskolerektorers bedömningar av fritidshemmets verksamhet 2018

De allra flesta rektorer har i kvalitetssamtalen bedömt att fritidshemmets verksamhet håller god, och i några fall mycket god, kvalitet. Personalen, god värdegrund och trygghet, bra samverkan med skolan och en tydlig koppling till läroplanen framhålls i dessa fall ofta som styrkor.

I de fall skolledningarna har bedömt att verksamheten inte når upp till god kvalitet, beskrivs ett pågående utvecklingsarbete för att höja kvaliteten. Det som i dessa fall ofta framhålls är behovet av att samverka mer systematiskt med skolan, att utforma verksamheten mer tydligt utifrån läroplanen, det vill säga i stort det som framhålls som styrkor hos dem som bedömer att de har god kvalitet. För dem som behöver utvecklas mot högre kvalitet lyfts i flera fall också personalen fram, men i meningen att det finns rekryteringsbehov, behov av kompetensutveckling eller att utveckla samsyn och arbetssätt bland personalen.

Observationer

Samtliga åtta grundskolor som observerades de två senaste åren av pedagoger från andra kommuner inom ramen för Våga visa-samarbetet hade fritidshem. I observationerna bedöms fritidshemmets verksamhet i sex av sju observationer ha god kvalitet (bedömningen varierade mellan 3,0 och 3,6 av totalt 4,0). Observationerna ger ytterligare viktiga pusselbitar för att bedöma kvaliteten, och bilden som framträder är i hög grad samstämmig med den positiva bild av verksamheten som rektorerna ger.

Statistik om personal i fritidshem

Andelen personal med pedagogisk högskoleexamen var 22 procent i fritidshemmen i Nacka hösten 2017, vilket är samma nivå som i länet, men lägre än i riket. Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning i fritidshemmet har minskat över tid i Nacka och det är en trend som följer den i länet och även ses i riket.

Antalet elever per heltidsanställd var 20,8 i Nacka hösten 2017, vilket är ungefär på samma nivå som i Stockholms län och riket.

De flesta rektorer med fritidshem uppger att de vill öka andelen utbildad personal med pedagogisk högskoleexamen. Utbildningsenheten konstaterar att verksamheterna ställs inför stora utmaningar när formella krav på legitimation införs nästa år. Det råder stor brist på såväl nyexaminerade som yrkeserfarna med pedagogisk högskoleutbildning för fritidshemmen. Rekryteringsläget till fritidshemmet försvåras ytterligare av lägre lönenivå än för lärare i grundskolan och för förskollärare enligt SCB:s arbetskraftsbarometer.

Situationen med en låg andel pedagogiskt högskoleutbildad personal behöver dock inte per automatik innebära att verksamhetens kvalitet brister. När pedagoger från andra kommuner observerar verksamheten visar deras bedömningar av verksamhetens kvalitet ingen tydlig koppling till andelen högskoleutbildad personal. Elevernas nöjdhet med personalen, eller med fritidsverksamheten i stort, visar heller inget samband med personalens utbildning.

Gymnasieskola

Totalt gick närmare 5 000 elever i tio olika gymnasieskolor (åtta huvudmän) varav 54 procent gick på de kommunala skolorna.

Tabell 4: Gymnasieskola, verksamheter belägna i Nacka oktober 2018

	KOMMUNALA SKOLOR		FRISTÅENDE SKOLOR		тот	ALT
SKOLFORM	Antal elever	Antal enheter	Antal elever	Antal enheter	Antal elever	Antal enheter
Gymnasieskola	2 680	3	2 308	7	4 988	10

Övergripande mål, fokusområden och resultatindikatorer

Så gott som samtliga resultatindikatorer som mäter elevresultat når utbildningsnämndens målvärden. Däremot är resultaten för samtliga indikatorer som mäts utifrån elevenkäten på en nivå långt ifrån beslutade målvärden.

BÄST	A UTVECKLING FÖR ALLA		
Alla l	oarn och elever utvecklas maximalt	Utfall 2018	Mål 2018
	Andel elever som får gymnasieexamen av alla avgångselever.	95 %	95 %
•	Genomsnittlig betygspoäng för avgångselever	15,1	15,2

Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära		Mål 2018
Andel elever som anser att undervisningen motiverar till att lära sig mer.	41%	65 %
Andel elever som kan påverka arbetssättet under lektionerna.	32 %	50 %
Extern bedömning av målområdet <i>Kunskaper</i> , i Våga visa- observationer de två senaste åren	3,5 ⁶	3,3

_

⁶ Det genomsnittliga värdet baseras på två gymnasieskolor.

ATTR	ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA					
Alla s	kolor i Nacka håller hög kvalitet	Utfall 2018	Mål 2018			
	Andel skolor med minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola till andra elever.	14 %	65 %			
	Andel skolor där andelen avgångselever med gymnasieexamen uppgår till minst 90 procent.	78 %	77 %			
Alla skolor i Nacka är goda miljöer för utveckling och lärande		Utfall 2018	Mål 2018			
•	Andel elever som är trygga i skolan	90 %	95 %			

MAXI	MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA						
	as skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med	Utfall	Mål				
andra	kommuner	2018	2018				
	Bland de tio bästa kommunerna i landet avseende	Plats 8	Plats				
•	betygspoäng och bland de tre bästa kommunerna	Uppgift	1-10				
	avseende andel nöjda elever i enkätundersökning	saknas ⁷	-				
Alla e	Alla elever klarar skolan inom avsedd tid		Mål 2018				
	Andel elever som får gymnasieexamen inom tre år.	83 %	78 %				
Nyan	lända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan	Utfall	Mål				
och få	år en god grund för högre studier och arbetsliv	2018	2018				
-	Andel elever på språkintroduktion som går vidare till nationella program.	_8	50 %				

Elevresultat

Elevresultaten för gymnasieskolan är på en fortsatt hög nivå och visar inte några stora förändringar jämfört med förra årets. Den genomsnittliga betygspoängen är 15,1 och i princip på samma nivå som förra året. För riket är den genomsnittliga betygspoängen 14,3.

Andel avgångselever som får gymnasieexamen är också på samma höga nivå som tidigare, 95 procent. I riket är motsvarande andel 89,6 procent. Sju av nio gymnasieskolor i Nacka (med tillgänglig statistik) når miniminivån att 90 procent av avgångseleverna får gymnasieexamen.

Andel elever som får sin gymnasieexamen inom tre år har ökat något (+ 0,4 procentenheter) till 83,0, Ökningen gäller både för elever på högskoleförberedande program och

⁷ Storsthlm redovisar inte resultaten per kommun, men Nacka ligger över genomsnittet i länet.

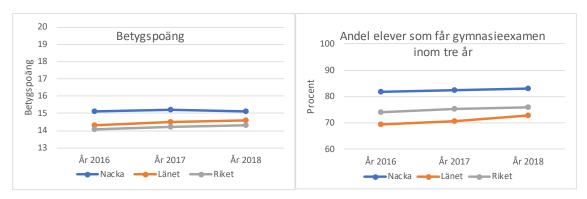
⁸ Kan ej redovisas.

yrkesprogram, men framför allt den senare kategorin. I riket fick 76,1 procent av eleverna sin gymnasieexamen inom tre år.

Med hjälp av statistiska beräkningar har så kallade förädlingsvärden tagits fram för gymnasieskolorna där skolans betygspoäng jämförs med en skattad, förväntad, poäng utifrån meritvärdet för eleverna i årskurs 9. Nackas gymnasieskolor ligger ganska nära den förväntade nivån. Sju skolor har högre något högre betygspoäng än det skattade värdet, och två skolor ligger strax under. På den skola som har lägst betygspoäng har elevernas resultat ändå utvecklats positivt i förhållande till elevernas betyg i årskurs 9.

Figur 7: Betygspoäng och andel elever som fått gymnasieexamen – över tid och jämfört med Stockholms län och riket

Nyanlända elever

De nyanlända eleverna på gymnasieskolans introduktionsprogram Språkintroduktion är en heterogen grupp med olika bakgrund och förkunskaper. Några elever kommer direkt till Språkintroduktion och andra kommer från grundskolan. Av de drygt 200 elever som gick på utbildningen i våras fick en av fyra elever godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk. Knappt hälften av eleverna som fick betyg har gått vidare till ett nationellt program, och några fler har fortsatt på ett annat introduktionsprogram, övriga har påbörjat en annan utbildning eller flyttat från Sverige.

Gymnasieskolorna framhåller sin engagerade och kompetenta personal som en av flera starka sidor. En utmaning som flera skolor nämner är framförallt de asylsökande elevernas psykiska ohälsa bland annat på grund av ovissheten med asylprocessen. Många elever får svårt med motivationen och har en hög frånvaro. Fler än var femte elev av den totala elevgruppen var asylsökande.

Elevenkäten

Elevenkäten genomförs årligen för samtliga elever i årskurs 2 i Stockholms läns skolor. Eleverna i Nackas gymnasieskolor är mest nöjda med att de känner sig trygga, följt av lärarnas kompetens och bemötande samt att eleverna kan rekommendera sitt gymnasieprogram och sin skola och att de tycker att det är en positiv stämning på skolan. Den rangordningen gäller i stort sett även för Stockholms läns samtliga elever, men Nackas

elever instämmer i högre grad. Även om resultaten på dessa påståenden är de mest positiva, har resultaten sjunkit jämfört med föregående år eller är oförändrade.

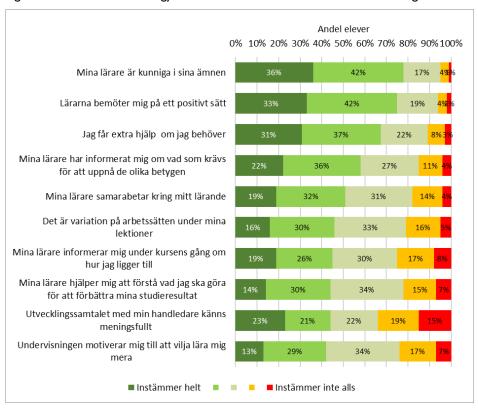
Resultatet har förbättrats när det gäller tre påståenden jämfört med föregående år men ligger fortfarande på en låg nivå. Det är påståenden som handlar om meningsfulla utvecklingssamtal, information om hur eleverna ligger till under kursens gång samt vägledning inför studier och arbete. Störst negativ nedgång handlar om variation på arbetssätt.

Eleverna gör bedömningarna på en femgradig skala och det är många som svarar en trea. De områden i enkäten där eleverna uttrycker ett klart missnöje, var fjärde elev eller fler, handlar om utvecklingssamtal och information, motivation, vägledning och inflytande. Var tredje elev uttrycker missnöje över utvecklingssamtalet som de inte anser meningsfullt. Endast var tredje elev instämmer i att de kan påverka innehållet i undervisningen och arbetet på lektionerna. Detta gäller för Nackas elever men resultaten för Stockholms läns samtliga elever följer samma mönster.

Nackas resultat visar på en försämring över tid för flera av frågorna på elevenkäten. I länet som helhet är trenden än tydligare. För ett par av enkätfrågorna som rör inflytande har inte fler än 40 procent instämt i, vare sig i Nacka eller länet. Utbildningsnämnden har med anledning av de försämrade resultaten, framför allt vad gäller stimulans och inflytande, beslutat att en särskild studie ska genomföras för att få en större förståelse till vad som ligger bakom resultaten.

Det är bara en av de sju gymnasieskolor som genomfört enkäten som har minst 80 procent nöjda elever. Föregående år nådde fyra av de åtta gymnasieskolorna upp till denna nivå.

Figur 8: Storsthlms enkät till gymnasieskolans elever i årskurs 2 år 2018, frågor om lärandet

I år genomfördes Skolinspektionens enkät i årskurs 2 på de kommunala gymnasieskolorna och på tre av de fristående. De områden som får högst positiva värden av samtliga elever som gjort enkäten är liksom i Våga visa-enkäten värdegrundsrelaterade och sämst värden ges för områdena Stimulans och Delaktighet och inflytande.

Rektorernas bedömningar

Rektorerna bedömer i hög grad att kvaliteten är god eller mycket god inom läroplanens område Kunskaper.

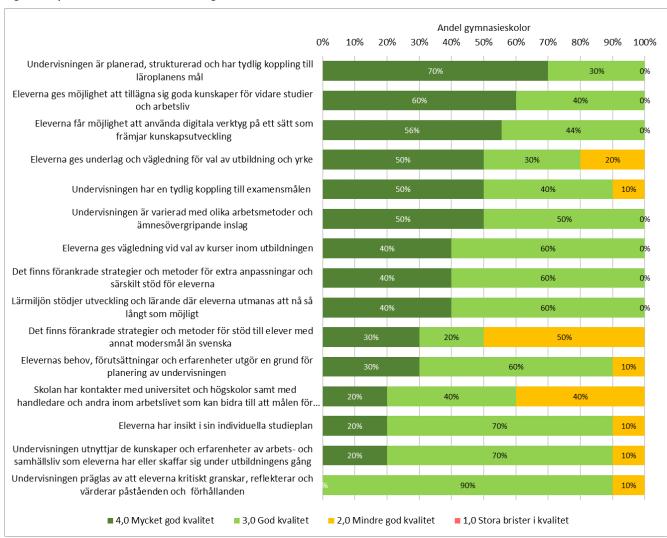
De områden där flest gymnasierektorer bedömer att det är mycket god kvalitet gäller att undervisningen är planerad och kopplad till läroplanen och att eleverna får goda möjligheter att tillägna sig kunskaper som behövs för vidare studier och arbete. Rektorerna bedömer också i hög grad att eleverna får möjlighet att använda digitala verktyg i lärprocesserna, att undervisningen är varierad och kopplad till examensmålen.

Det område där flest rektorer svarar att kvaliteten är mindre god gäller arbetet med elever med annat modersmål än svenska. Några menar att de har svårt att få igång arbetet då de har få elever med annat modersmål. Ett annat område där flera rektorer har bedömt att kvaliteten är lägre är skolans kontakter med universitet, högskolor och arbetsliv.

Alla rektorer utom en bedömer att de har god kvalitet gällande området att undervisningen präglas av att eleverna kritiskt granskar, reflekterar och värderar. Ingen rektor bedömer dock att skolan har mycket god kvalitet inom detta område.

Figur 9: Gymnasierektorers bedömningar av sin verksamhet 2018

Observationer

Två gymnasieskolor har observerats under den senaste tvåårsperioden, Mediagymnasiet och Designgymnasiet. De genomsnittliga bedömningarna ligger ungefär på god kvalitet. Bedömningarna ligger högt på Kunskaper och Styrning och ledning, medan Betyg och bedömning ligger något lägre.

Statistik om lärare i gymnasieskolan

Av de som arbetar som lärare i gymnasieskolan i Nacka har 83 procent pedagogisk högskoleexamen, vilket är ungefär lika stor andel som förra året (plus en procentenhet) och är högre än i riket. För kategorin lärare som omfattas av legitimationskrav har 85 procent legitimation och behörighet i minst ett undervisningsämne, vilket är detsamma som året innan. Det är klart högre än genomsnittet i riket och länet.

Liksom i grundskolan är läget bättre för de kommunala skolorna än för de fristående som grupp. På två skolor är andelen för de lärare som omfattas av legitimationskravet lägre än 60 procent, en skola tangerar 60 procent. De tre skolorna är samtliga fristående.

I gymnasieskolan är andelen legitimerade lärare (omräknat till heltidstjänster) högst i musik, historia, kemi följt av svenska. Lägst är andelen i naturkunskap, geografi och svenska som andraspråk. Flertalet lärare i dessa ämnen har dock pedagogisk högskoleexamen.

Flera av rektorerna vid gymnasieskolor med låg andel lärare med legitimation berättar att deras lärare vidareutbildar sig och vissa väntar på sin legitimation. Några rektorer menar att det är svårt att rekrytera lärare med legitimation att undervisa i t.ex. matematik, naturvetenskapliga ämnen och programmering.

Särskolan

Totalt gick 87 grundsärskoleelever i fyra av kommunens grundsärskolor och 8 elever var integrerade i sex grundskolor. I gymnasiesärskolan gick 19 elever på tre gymnasiesärskolor, varav 8 av eleverna gick på ett nationellt program; Administration, handel och varuhantering.

Tabell 5: Särskolor belägna i Nacka samt integrerade särskoleelever i Nackas grundskolor oktober 2018

	KOMMUNALA FRISTÅENDE SKOLOR		TOTALT			
SKOLFORM	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
SKOLFORM	elever	skolor	elever	skolor	elever	skolor
Grundsärskola	87	4	0	0	87	4
Grundsärskola (integrerade elever)	6	4	2	2	8	6
Gymnasiesärskola	19	3	0	0	19	3

Elever som är mottagna i grundsärskolan kan läsa antingen ämnen eller ämnesområden, de har också möjlighet att läsa vissa ämnen inom grundskolan. Inom grundsärskolan finns inriktningen träningsskola och är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Elever inom träningsskolan har möjlighet att läsa och få betyg i vissa ämnen. Inga betyg ges för ämnesområden men skriftliga omdömen kan ges.

Elever mottagna i gymnasiesärskolan kan läsa antingen ett nationellt program eller ett individuellt program. Av Nackas folkbokförda elever mottagna i särskolan var det knappt en tredjedel av eleverna som gick ett nationellt program, övriga elever gick på individuellt program. Eleverna har möjlighet att läsa vissa nationella gymnasiesärskolekurser inom ramen för sitt individuella program och få betyg i dessa. Elever på gymnasiesärskolans nationella program har möjlighet att samläsa vissa kurser med gymnasieskolans elever.

Elevresultat

I grundsärskolan får elever som läser ämnen betyg medan de elever som läser ämnesområden får omdömen. I Nackas grundsärskolor fick fem av de tio elever som gick ut årskurs 6 betyg i alla ämnen, två fick betyg i några ämnen och tre elever fick omdömen. Två elever fick dessutom några betyg enligt grundskolans läroplan. Tre av 13 elever som gick ut årskurs 9 fick betyg i alla ämnen inom grundsärskolan och tio elever fick omdömen.

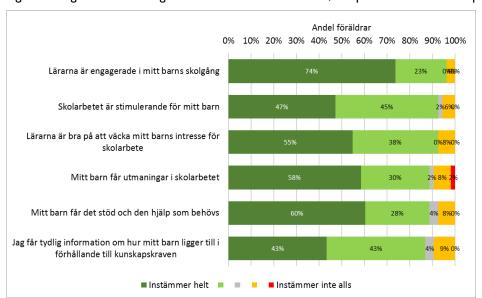
Under våren gick 21 elever i Nackas tre gymnasiesärskolor varav 16 gick det individuella programmet. En elev gick det nationella programmet Administration, handel och varuintag i årskurs 3.

Föräldraenkäten

Föräldraenkäten för grundsärskolan visar att föräldrarna liksom tidigare är mycket nöjda med verksamheten. Jämfört med övriga Våga visa-kommuner har Nacka bättre resultat på samtliga målområden. Föräldrarna upplever att deras barn trivs och är trygga i skolan. Lärarnas engagemang och kompetens ges också höga omdömen.

När det gäller enkätfrågor om arbetet mot kränkande behandling, om eleverna får ta del av kulturverksamhet av god kvalitet samt får vara med och planera sitt eget skolarbete, är det liksom förra året en stor andel föräldrar som inte vet hur skolan arbetar. Den sistnämnda enkätfrågan är den som har störst andel mindre nöjda föräldrar och har också försämrats jämfört med föregående års undersökning. Därefter följer frågan om skolan utmanar eleverna och ger tydlig information om hur eleverna ligger till i förhållande till kunskapskraven. Den senare har dock förbättrats markant sedan förra årets undersökning.

Figur 10: Våga visa-enkät till grundsärskolans föräldrar 2018, läroplansområdet Kunskaper

Föräldraenkäten till Nackas tre gymnasiesärskolor har för få svar för att redovisas.

Rektorernas bedömningar

Nackas fem särskolerektorer bedömer verksamheten högt vad gäller att utmana eleverna i skolarbetet, informera föräldrarna och att ge eleverna det stöd de behöver.

Rektorerna framhåller vikten av personalens kompetens för att bibehålla och utveckla kvaliteten. Det gäller vid rekrytering men det är också viktigt att kompetensutveckla och ge pedagogisk handledning till all personal som arbetar i särskolan. Det kan även gälla lärare som mestadels undervisar i grundskolans ämnen som kan behöva stöd när det gäller bedömning. Det gäller framförallt praktiskt-estetiska ämnen. Nacka gymnasiesärskola framhåller också hur svårt det är att få personal med legitimation i "små" ämnen.

Utöver personalens kompetens nämns också informationen till föräldrarna som ett område att ytterligare utveckla, utveckla planen mot kränkande behandling, fritidsverksamheten, mer gruppundervisning för autistiska elever bland annat.

Statistik om lärare i särskolan

Lärarna i grundsärskolan har till stor del pedagogisk högskoleutbildning, 87 procent, men det är endast 13 procent som har specialpedagogisk högskoleutbildning. I riket är motsvarande siffror 84 respektive 29 procent. ⁹

I gymnasiesärskolan är andel lärare med pedagogisk högskoleutbildning lägre, 80 procent, jämfört med rikets 83 procent. Ingen har specialpedagogisk högskoleutbildning. ¹⁰

När det gäller rekryteringsläget är den generella bilden att det liksom tidigare år är svårt, speciellt med specialkunskap inom autism och att rekrytera legitimerade lärare med specialpedagogisk kompetens till de små ämnen inom gymnasiesärskolan. Flera av skolorna uppger att de har högre andel personal med högskoleutbildning och även specialpedagogisk högskoleutbildning än den som redovisas av SCB. En rektor nämner att de tidigare haft lärare som saknat den specialpedagogiska kompetensen och att det då tenderat att bli mer inriktat på omsorg än på kunskapskraven men att de nu har nödvändig kompetens.

⁹ Uppgifterna är från SCB och avser hösten 2017. För att vara behörig att bedriva undervisning i särskolans olika delar krävs i regel en behörighetsgivande lärar- eller förskollärarexamen och en speciallärarexamen. Riksdagen har dock beslutat att övergångsbestämmelserna för krav på legitimation i särskolan förlängs till 2021. ¹⁰ Se fotnot nr 1.

Huvudmännens bedömning av att verka i Nacka

Liksom förra året har utbildningsenheten genomfört en enkätundersökning i syfte att få veta hur huvudmännen upplever att det är att verka i Nacka kommun. Resultatet visar att huvudmännen genomgående är nöjda med att verka i Nacka kommun, med undantag för nivån på den ekonomiska ersättningen.

Huvudmännen fick också utifrån en tiogradig skala bedöma hur nöjda de är med att bedriva verksamhet i Nacka kommun och genomsnittet blev 8,3 liksom föregående år.

Huvudmännens bedömning av hur det är att verka i Nacka är också en av utbildningsnämndens resultatindikatorer. För 2018 är målvärdet 80 procent och utfallet 97 procent, vilket betyder att målnivån är nådd och är en förbättring med sex procentenheter jämfört med föregående år. Svaren har viktats i förhållande till antalet enheter per huvudman.

Under året har nio huvudmän kontaktat Nacka i etableringssyfte, vilket innebär att målnivån är nådd med god marginal.

STAR	K OCH BALANSERAD TILLVÄXT		
Det ä	r attraktivt att driva förskola och skola i Nacka	Utfall 2018	Mål 2018
	Andel huvudmän som är nöjda eller mycket nöjda med att verka i Nacka	97 %	80%
•	Antal huvudmän som årligen kontaktar kommunen i etableringssyfte.	9	4

Granskning av miljön i förskolor och skolor

Av de 94 förskolor och skolor som har haft tillsyn utifrån kommunens miljötillsyn var det 16 som fick föreläggande.

ATTR	ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA				
Alla s läran	kolor i Nacka är goda miljöer för utveckling och de	Utfall 2018	Mål 2018		
•	Andel förskolor och skolor utan föreläggande vid kommunens miljötillsyn	83 %	90 %		

Skolval och tillgång till platser framöver

Val av förskola

Det har under 2018 funnits lediga förskoleplatser i varje kommundel vilket innebär att utbildningsnämndens mål uppfyllts. Det innebär också att förskolegarantin har hållits, det vill säga skollagens krav på att plats ska erbjudas inom fyra månader från det att plats önskas.

Val till förskoleklass och grundskola

I skolvalet till hösten 2018 fick 92 procent plats på den skola de valt i första hand, en ökning från förra året. Utfallet innebär att utbildningsnämnden mål på 90 procent nåddes. Nästan alla (99,6 procent) kunde beredas plats på någon av sina tre valda skolor.

Andelen som fick den skola de valt i första hand är högre i förskoleklass än till årskurs 7, men andelen i årskurs 7 har ökat (till 85 procent från 76 procent 2017).

För de elever som flyttat till kommunen under pågående läsår har det dock varit svårt att få sitt förstahandsval tillgodosett. Det gäller framför allt i Älta och på centrala Sicklaön.

Enligt den enkätundersökning som genomförts bland föräldrar efter skolvalet tycker drygt nio av tio att det är viktigt att själv få välja skola. De viktigaste faktorerna enligt föräldrarna när de väljer skola är närhet till hemmet och erfarenheter från vänner och bekanta. Många använder också den information som finns om elevresultat och från elev- och föräldraenkäter. Utbildningsenheten menar att det system som Nacka har med obligatoriskt skolval där alla vårdnadshavare gör ett skolval fungerar väl. Nästa alla som omfattades av skolval gjorde ett aktivt skolval.

Val till gymnasieskolan

Till läsåret 2018/19 sökte 1 503 elever som är folkbokförda i Nacka gymnasieutbildning inom Stockholms läns samverkansområde. Av de elever som har antogs fick 67 procent sitt förstahandsval av program och skola tillgodosett. Det är en ökning med fem procentenheter jämfört med förra året, och högre än länets genomsnitt som är 64 procent.

Ungefär hälften av Nackaeleverna valde en gymnasieskola i Nacka. Nacka är en populär skolkommun och efter Stockholm den mest populära kommunen att söka till. Näst flest förstahandssökande elever i länet hade Nacka gymnasium efter Stockholms nyaste gymnasieskola Anna Whitlock.

Framtida behov av förskole- och skolplatser

Utbildningsenheten gör varje år en prognos över behovet av förskole- och skolplatser baserat på befolkningsprognosen samt förskolors och skolors uppgifter om planerad kapacitet.

Förskola

Behovet av förskoleplatser fortsätter att öka men varierar mellan kommundelarna. På Sicklaön, i Boo och i Älta är behovet av utbyggnad som störst.

Under prognosperioden fram till år 2035 finns planering för cirka 4 000 nya förskoleplatser. Revideringar av behoven sker kontinuerligt.

Östra Norra Boo: Sicklaön: 1000/410 700/50 Västra Södra Boo: Sicklaön: 1300/230 1620/2900 Erstavik Fisksätra Älta: Saltsjöbaden: 920/320 1200/170 Brevikshalvön ANTAL PLATSER 2018
PLANERAD UTBYGGNAD 2035

Figur II: Behovsprognos till år 2035: Förskola

Grundskola

Behovet av ytterligare skolplatser för hela kommunen är totalt cirka 3 100 platser fram till 2035 för förskoleklass till och med årskurs 6. Nya skolenheter planeras i alla kommundelar förutom i Saltsjöbaden och Fisksätra. Utöver den planering som finns kommer det att behövas ytterligare skolplatser i slutet av prognosperioden.

Totalt i kommunen kommer det att bli ett större överskott av platser i mitten av prognosperioden. Det är en svårighet att synkronisera behovet av skolplatser med utbyggnadstakten av bostäder. Det är inte möjligt att bygga skolorna i de sista byggetapperna eftersom det då kommer att råda brist på platser ett antal år.

Figur 12: Behovsprognos till år 2035: Förskoleklass till och med årskurs 6

Efterfrågan på skolplatser i årskurserna 7–9 kommer att öka med cirka 1 800 fram till och med 2035. Elevernas rörlighet inom kommunen är betydligt högre för de äldre eleverna, vilket visar sig att många elever söker sig till centrala Sicklaön. Hänsyn till dessa elevströmmar har tagits i planeringen av antalet skolplatser.

Sicklaön

1800/1400

Sicklaön

1800/1400

Sicklaön

1800/1400

Sicklaön

Sic

Figur 13: Behovsprognos till år 2035: årskurserna 7-9

Det är en utmaning att säkra god tillgång till platser i grundskolan när Nacka växer. För att kundvalssystemet ska fungera krävs dessutom ett visst överskott på platser. Den planering som finns tillgodoser den ökade efterfrågan på platser utifrån antalet planerade bostäder. En riskfaktor är att planerade förskolor och skolor försenas och inte blir klara i takt med de nya bostäderna.

Gymnasieskola

Det framtida behovet av gymnasieplatser är stort i Nacka. Antalet ungdomar i gymnasieåldern ökar med 50 procent fram till år 2030. Det tillkommande behovet beräknas till minst 2 000 platser. Hänsyn har då tagits till efterfrågan i regionen enligt samverkansavtalet om gemensam gymnasieregion i länet. I centrala Nacka planeras ytterligare 2 000 gymnasieplatser för att möta efterfrågan.

Åtgärder för ökad måluppfyllelse

I kvalitetsanalysen har utbildningsenheten givit en samlad bild av kvaliteten i Nackas utbildningsystem. Det finns många styrkor, mycket goda elevresultat, som står sig väl jämfört med andra kommuner år efter år, föräldrar och elever som i hög grad är nöjda med sin verksamhet, skolval där de allra flesta får den skola de önskat. De samtal som utbildningsenheten har haft med chefer visar på en pedagogisk verksamhet med goda strukturer, aktivt kvalitetsarbete och höga ambitioner att stimulera och utmana alla barn och elever till utveckling. Kvalitetsanalysen visar också på utvecklingsområden.

Studie om stimulans och inflytande

Eleverna tycker i alltför låg grad att skolarbetet gör att de vill lära sig mer, och resultaten är också för låga för inflytande och återkoppling. Detta utvecklingsområde har även funnits med tidigare år. Utbildningsnämnden har beslutat att en särskild studie ska genomföras för att få en fördjupad förståelse för vad som ligger bakom resultaten i gymnasieskolan. Studien redovisas i september 2019, och förhoppningen är att resultaten ger användbart underlag såväl för skolorna som för kommunen. En liknande studie bör övervägas i grundskolan.

Kvalitetsdag om språk och kommunikation

En del chefer uttrycker att de behöver utveckla strategier i arbetet med barn och elever med annat modersmål. Det gäller såväl förskola, grundskola som gymnasieskola. Vårens kvalitetsdag för chefer och huvudmän i Nacka kommer att ha språk och kommunikation som tema, och ett särskilt seminarium kommer även att ta upp frågor om språkinlärning.

Digital kompetens

Ett utvecklingsområde som blev tydligt i förskolechefernas bedömningar är stödet till barns digitala kompetens. Den särskilda studie som nyligen genomförts ger en positiv bild av det utvecklingsarbete som pågår på Nackas förskolor. Studiens resultat kommer att presenteras på ett seminarium för förskolornas ledningar och pedagoger i februari, och förhoppningsvis kan det bli ett stöd i förskolornas arbete.

Utbildningsenheten menar att det även är angeläget att belysa läget när det gäller arbetet med digital kompetens i gymnasieskolan. Rektorerna i gymnasieskolan bedömde att kvaliteten var hög på detta område. En studie planeras för att ge en fördjupad bild av vad det innebär och kanske också inspirera andra skolformer.

Låga resultat för en del enheter

Kvalitetsanalysen visar också att alla förskolor och skolor inte når de miniminivåer om nöjda föräldrar och elever och utbildningsnivå hos personalen som utbildningsnämnden beslutat om. För att skolvalssystemet ska fungera väl framöver är det viktigt att alla förskolor och skolor är attraktiva val för föräldrar och elever. Utbildningsenheten kontaktar ledningen för enheter med låga resultat för att samtala om vad som ligger bakom.

Personal med rätt utbildning

En utmaning som framträder för flera verksamheter är att hitta utbildad personal, särskilt gäller det till förskolan, fritidshemmet och särskolan. Det är också en viktig framtidsfråga

med tanke på den framtida befolkningsökningen och därmed den utbyggnad av förskolor och skolor som planeras i Nacka. Det är viktigt att tillräckligt många utbildas inom dessa yrken och Nacka behöver därför arbeta regionalt och nationellt för att påverka så att det finns tillräckligt med utbildningsplatser. Det måste förstås också vara attraktivt att söka sig till dessa utbildningar och förskolor och skolor i Nacka måste också vara attraktiva arbetsgivare. En faktor som påverkar möjligheten att rekrytera är hur lätt det är att ta sig till enheten med kollektivtrafik. Utbildningsenheten kommer därför att kontakta kommunens trafikenhet för att diskutera hur kommunikationerna till förskolor och skolor kan underlättas.

Det är också värt att notera att det finns exempel på att enheter kan kompensera en lägre andel legitimerade pedagoger genom goda strukturer och stöd till befintlig personal. Givet den bristande tillgången på personer med rätt utbildning kan detta vara nödvändigt i en del verksamheter framöver.

Dimensionering av gymnasieplatser

I kvalitetsanalysen noteras också att bara två av tre elever som söker till gymnasiet får sitt förstahandsval av program och skola. Utbildningsdirektören ska fortsätta att verka för att dimensionering av gymnasieplatser i regionen i högre grad påverkas av elevernas val.

Systematiskt kvalitetsarbete som ständigt utvecklas

Utbildningsenheten bedömer att det är viktigt att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet som enheten bedriver. Enkäter visar att de olika resultatunderlag som förskolor och skolor får i hög grad bedöms som värdefulla. De samtal och dialoger som utbildningsenheten ordnar är också uppskattade av chefer och huvudmän. De mått som utbildningsenheten har tagit fram för att studera elevers resultatutveckling har också fått mycket positiv respons och uppfattas i hög utsträckning som relevant och användbar information. Det visar också på vikten av att ständigt hitta nya sätt att belysa och analysera kvalitet.

Nackas kvalitetssystem och den kultur med höga förväntningar som det skapar, bidrar sannolikt till att driva på för en hög och jämn utbildningskvalitet för alla barn och elever som går i en förskola eller skola i Nacka. Det bidrar också till en konstruktiv, målfokuserad samverkan som är viktig för att aktörer med höga ambitioner ska vilja driva verksamhet i Nacka. Det är viktigt att betona att utbildningsnämndens kvalitetssystem är övergripande och kompletterar huvudmännens och chefernas eget kvalitetsarbete.

Statistik avseende barn och elever folkbokförda i Nacka

Ungefär en fjärdedel, 25 000, av Nackas drygt 100 000 invånare är barn och elever i någon skolform – från förskola till gymnasieutbildning (fritidshem ej inräknat). Av dessa är närmare var fjärde barn inskriven i förskola eller pedagogisk omsorg och närmare 60 procent går i förskoleklass och grundskola.

De flesta av Nackas barn och elever går i förskolor och skolor belägna i kommunen, men en del har valt skolor i andra kommuner. I framförallt gymnasieskolan går en stor andel elever i andra kommuners kommunala och fristående skolor.

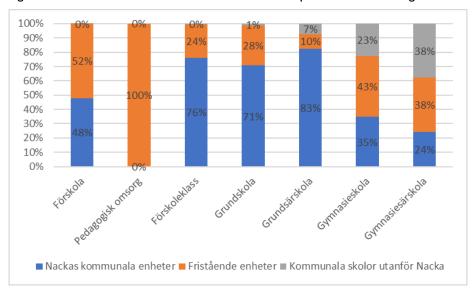
I gymnasieskolan går 80 procent av Nackaeleverna på ett högskoleförberedande program, 12 procent på ett yrkesprogram och 8 procent på ett introduktionsprogram. Flest elever går på de högskoleförberedande programmen Samhällsvetenskapsprogrammet följt av Ekonomiprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet. Mest populärt av yrkesprogrammen är El- och energiprogrammet.

Tabell 6: Antal barn och elever folkbokförda i Nacka per skolform och regi, oktober 2018

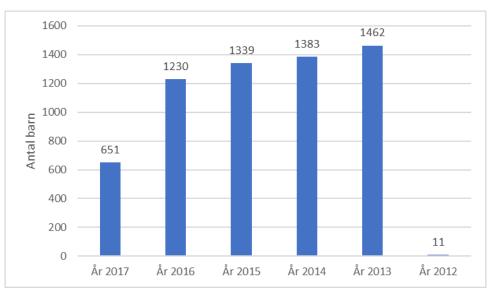
Antal barn och elever folkbokförda i Nacka	Nackas kommunala förskolor och skolor	Fristående förskolor och skolor	Kommunala skolor utanför Nacka	Totalt
Förskola	2 789	3 020	9	5 818
Pedagogisk omsorg	0	275	0	275
Förskoleklass	1 077	336	5	1 418
Grundskola	9 464	3 756	174	13 394
Grundsärskola	90	11	8	109
Gymnasieskola	1 342	1 650	876	3 868
Gymnasiesärskola	9	14	14	37
TOTALT	14 771	9 062	1 086	24 919

Figur 14: Andel barn och elever folkbokförda i Nacka per skolform och regi, oktober 2018.

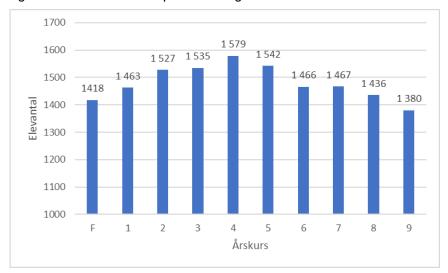

Figur 15: Antal inskrivna barn i förskola och pedagogisk omsorg per födelseår, folkbokförda i Nacka, oktober 2018

Figur 16: Antal Nackaelever per årskurs i grundskolan, oktober 2018

Tabell 7: Antal elever i gymnasieskolan folkbokförda i Nacka per program och regi, oktober 2018

Program	Nackas kommunala skolor	Fristående skolor	Kommunala skolor utanför Nacka	Totalt
Nationella program samt IB	1 211	1 508	836	3 555
Bygg- och anläggningsprogrammet	16	11	7	34
Barn- och fritidsprogrammet		14	25	39
El- och energiprogrammet	43	43	7	93
Ekonomiprogrammet	378	261	129	768
Estetiska programmet		247	61	308
Fordonsprogrammet		30	8	38
Handels- och administrationsprogr		27	3	30
Hotell- och turismprogrammet	7	6	8	21
Humanistiska programmet		4	29	33
Hantverksprogrammet	3	30	14	47
International Baccalaureate		17	20	37
Industritekniska programmet		3	1	4
Naturvetenskapsprogrammet	317	218	201	736
Naturbruksprogrammet		56	11	67
Restaurang- och livsmedelsprogr		11	18	29
Riksrekryterande		3	3	6
Samhällsvetenskapsprogrammet	310	336	240	886
Teknikprogrammet	137	160	35	332
VVS- och fastighetsprogrammet		11		11
Vård- och omsorgsprogrammet		20	16	36
Introduktionsprogram	131	142	40	313
Individuellt val	7	23	3	33
Preparandutbildning	7	4	4	15
Programinriktat individuellt val		29	8	37
Språkintroduktion	117	43	20	180
Yrkesintroduktion		43	5	48
TOTALT	1 342	1 650	876	3 868
Andel	35%	43%	23%	100%

Tabell 8: Antal elever i gymnasiesärskolan folkbokförda i Nacka per program och regi, oktober 2018

Program	Nackas kommunala skolor	Fristående skolor	Kommunala skolor utanför Nacka	Totalt
Nationella program	2	4	7	13
Admin, handel och varuhantering	2	1		3
Estetiska verksamheter		2	2	4
Fastighet, anläggning och byggnation			2	2
Fordonsvård och godshantering			1	1
Hotell, restaurang och bageri			1	1
Hälsa, vård och omsorg		1	1	2
Individuella programmet	7	10	7	24
TOTALT	9	14	14	37
Andel	24%	38%	38%	100%

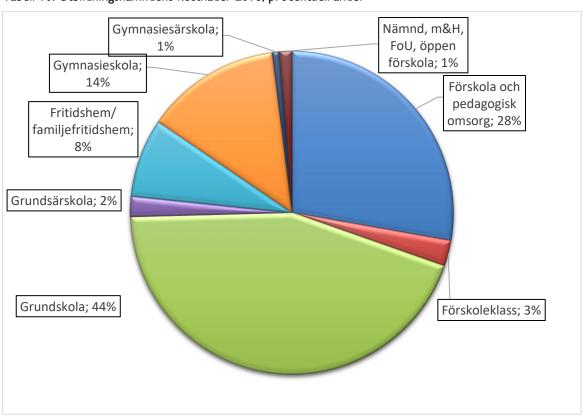
Ekonomi

Nedanstående tabell och diagram visar utbildningsnämndens kostnader 2018 (preliminärt bokslut). Kostnaderna omfattar checkar och likvärdighetsgaranti för elever folkbokförda i Nacka. Därutöver ingår kostnader för öppen förskola, utbildningsnämnden, myndighets- och huvudmannauppgifter samt forskning och utveckling. Den totala kostnaden var 2 767 miljoner kronor. Tabellen visar också utbildningsnämndens kostnad per elev.

Tabell 9: Utbildningsnämndens kostnader för år 2018 (preliminärt bokslut) samt kostnad per elev (elevantalet avser höstterminen), kostnader i tusen kronor

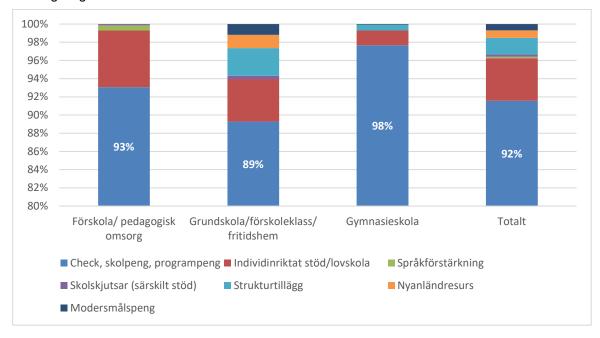
Skolform	Antal barn och elever ht 2018	Checkar, skolpengar, programpengar	Likvärdighets garanti	Summa kostnader för UBN	Andel av totala kostnader	UBN:s kostnad per barn/elev
Förskola och pedagogisk omsorg	6 093	714 975	53 222	768 197	28%	126 079
Förskoleklass	1 418	58 280	13 360	71 640	3%	50 522
Grundskola	13 394	1 079 685	143 892	1 223 577	44%	91 353
Grundsärskola	109	29 570	26 580	56 150	2%	515 138
Fritidshem/ familjefritidshem	5 686	213 539	4 848	218 387	8%	38 408
Gymnasieskola	3 868	365 839	8 724	374 563	14%	96 836
Gymnasiesärskola	37	11 549	8 516	20 065	1%	542 297
Summa	30 605	2 473 437	259 142	2 732 579	99%	
Nämnd, m&H, FoU, öppen förskola				33674	1%	
Totala kostnader				2 766 253	100%	

Tabell 10: Utbildningsnämndens kostnader 2018, procentuell andel

Figur 17: Fördelning av typ av kostnad per skolform. Kostnader utöver checkar etc avser likvärdighetsgarantins olika delar.

Öppenhet och mångfald

Vi har förtroende och respekt för människors kunskap och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar